

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 101 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, EL og KRF) mod 3 (FP og (ved en fejl) Ole Donner (DF)).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 15:**Forslag til folketingsbeslutning om at sikre småbørnsfamilier nedsat arbejdstid.**

Af Jette Gottlieb (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 21/10 98. Første behandling 17/11 98. Betænkning 24/2 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 12 (SF og EL) stemte for, 91 (S, V, KF, DF, CD, RV, FP og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 43:**Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Afkriminalisering af prostitution m.v. samt kriminalisering af kunder til prostituerede under 18 år).**

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 8/10 98. Første behandling 20/10 98. Betænkning 23/2 99. Ændringsforslag nr. 2 af 26/2 99 uden for betænkningen af Jann Sjørnsen (KRF)).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Jann Sjørnsen (KRF).

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling**Tom Behnke (FP):**

Som det fremgår af betænkningen, vil Fremskridtspartiet redegøre for sin stillingtagen til ændringsforslagene her ved andenbehandlingen.

Det er således, at Fremskridtspartiet vil indstille det samlede forslag til vedtagelse, og vi vil kunne støtte ændringsforslag nr. 1, der er stillet af Venstre og går ud på, at det ikke skal være således, som lovforslaget lægger op til, nemlig at der skal være tale om, at den prostituerede har prostitueret sig flere gange, og at kunden skal have været kunde flere gange, når der er tale om prostituerede under 18 år.

Venstres forslag går ud på, at allerede første gang, der er tale om et prostitutionsforhold, hvor en kunde køber sex af en person, der er under 18 år, skal man kunne straffe, og det var også Fremskridtspartiets holdning under førstebehandlingen. Der er sådan set ingen grund til at kræve, at forholdet skal have stået på i længere tid. Allerede første gang må og skal det være kriminelt, og derfor støtter vi ændringsforslag nr. 1.

Til gengæld kan Fremskridtspartiet ikke støtte ændringsforslag nr. 2, der er stillet uden for betænkningen af Kristeligt Folkeparti, og som vil kriminalisere enhver form for forhold mellem en prostitueret og en kunde uanset alder. Vi er i Fremskridtspartiet tilfredse med den afkriminalisering, der sker af prostitutionen. Vi er til gengæld også tilfredse med, at man – når vi taler om prostituerede under 18 år – decideret kriminaliserer kunden.

Vi kan altså støtte ændringsforslag nr. 1 og stemmer imod ændringsforslag nr. 2.

Jann Sjørnsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti har, som vi bebudede ved første behandling af L 43, her til andenbehandlingen stillet ændringsforslag til regeringens lovforslag.

Vi er af den opfattelse, at alle prostituerede uanset alder er ofre, og at Danmark derfor bør følge Sverige, der fra den 1. januar i år har gjort

det strafbart at være kunde til en prostitueret uanset dennes alder. Det har ifølge Politiken den 24. februar reduceret den traditionelle gadeprostitution i Stockholm, Malmö og Göteborg ganske betydeligt. Vi frygter, at man ved at sætte aldersgrænsen ved 18 år, sådan som regeringen vil, sender et signal om, at det er i orden, hvis man køber sig til sex, blot den prostituerede er over 18 år.

I det hele taget synes jeg, det er vigtigt at fremhæve her, at vi i langt højere grad har brug for at fokusere på kunderne og ikke kun som kriminelle, men også som mennesker, der har brug for mere viden om prostitutionens ofre. Derfor bør Danmark efter Kristeligt Folkepartis opfattelse indlede forsøg som i England, hvor kunder til prostituerede får valget mellem straf eller et kursus om prostitutionens skadevirkninger.

Jeg skal anbefale Folketinget at støtte Kristeligt Folkepartis ændringsforslag, og så vil jeg i øvrigt sige, at vi kan stemme for det af Venstre stillede ændringsforslag nr. 1 i betænkningen.

Sonja Albrink (CD):

Jeg skal på CD's vegne tilkendegive, at CD ikke kan stemme for hverken ændringsforslaget fra Venstre eller ændringsforslaget fra Kristeligt Folkeparti.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil kort her ved andenbehandlingen komme med de kommentarer, vi har fra regeringens side til de to ændringsforslag, der er stillet. Begge forslag går ud på at udvide kriminaliseringen af kunder mere, end tilfældet er i det lovforslag, jeg har fremsat på regeringens vegne.

Venstre foreslår, at det generelt skal være strafbart at betale en mindreårig for en seksuel ydelse. Det skal altså ikke være en betingelse, at den mindreårig helt eller delvis ernærer sig ved prostitution. Under Retsudvalgets behandling af lovforslaget har jeg haft lejlighed til at redegøre for, hvorfor regeringen ikke kan støtte Venstres ændringsforslag.

Ændringsforslaget medtager nogle tilfælde under det strafbare område, hvor der ikke foreligger en social trusselfaktor for den mindreårig, og hvor der derfor som udgangspunkt ikke er behov for en strafferetlig bemyndigelse. Her er det vigtigt at holde fast i, at kriminaliseringen af kunder ligesom den strafferetlige indsats mod bagmændene er et supplement, der

skal støtte den sociale indsats over for de mindreårige prostituerede. Ændringsforslaget fra Venstre er også begrundet med frygten for, at anklagemyndigheden i nogle sager vil kunne få vanskeligt ved at bevise, at den mindreårig var prostitueret. Jeg mener, at man ikke bør overdrive denne frygt, og under alle omstændigheder vil det efter min mening ud fra en mere principiel retspolitisk opfattelse være betænkeligt at begrunde en udvidelse af det strafbare område med, at anklagemyndighedens bevisførelse bør lettes.

Kristeligt Folkepartis ændringsforslag går endnu videre end forslaget fra Venstre. Ændringsforslaget går ud på, at selve det at betale for en seksuel ydelse skal være strafbart, blot der kan siges at være tale om et kundeforhold. Det er et meget vidtgående forslag, som regeringen ikke kan støtte.

Det er min principielle opfattelse, at man ved en nykriminalisering, som der jo her er tale om, bør være meget stor varsomhed med at give reglen et alt for bredt anvendelsesområde og så bredt, at det kan svække den almindelige forståelse for de nye bestemmelser, vi vedtager her i Folketinget. Jeg mener i hvert fald ikke, at vi bør overveje en generel kriminalisering afstitutionskunder, før vi har haft lejlighed til at vurdere de svenske erfaringer.

Om det mere tekniske ved forslaget vil jeg sige, at bestemmelsen vil åbne for en række afgrænsningsproblemer, og det anerkender Kristeligt Folkeparti jo også selv, som man beskriver det i bemærkningerne til forslaget. Man siger, at det er domstolene, som må klare disse problemer. Generelt er det imidlertid vigtigt rent principielt at holde fast i, at strafbestemmelser bør udformes så præcise som overhovedet muligt. Vi bør som lovgivere ikke bede domstolene om at foretage en afgrænsning, som vi ikke selv mener at kunne finde, og jeg tror, vi alle bør samles om det principielle synspunkt.

Regeringen kan således ikke støtte de to stillede ændringsforslag.

Karen Rønde (V):

Med ændringsforslaget ønsker Venstre virkelig at slå fast, at efter vores opfattelse er det altså lige så vigtigt at beskytte de unge, der sælger seksuelle ydelser uregelmæssigt, som de unge, der sælger seksuelle ydelser regelmæssigt, og jeg vil gerne spørge justitsministeren: Finder justitsministeren det ikke væsentligt, at formanden for Foreningen af Politimestre i Danmark i

Jyllands-Posten den 28. januar i år har gjort opmærksom på, at lovforslaget rummer store bevismæssige problemer?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg har for det så vidt allerede indledningsvis svaret på det spørgsmål, som fru Karen Rønne her rejser.

Det er da rigtigt, at der er bevismæssige problemer – det vil jeg ikke underkende – og jeg kan dermed erklære mig enig med formanden for politimesterforeningen, hr. Jørgen Illum. Men jeg tror til gengæld, man skal passe på ikke at overdrive det problem, for det er der jo også, selv om man indfrier Venstres ønske om at udvide kriminaliseringsgraden til også at omfatte enkeltstående forhold. Det problem vil ikke blive fjernet af Venstres ændringsforslag.

Jeg tror – og det er vel også de erfaringer, man kan høre fra politifolk, der bevæger sig i det miljø, hvor de prostituerede kommer – at man godt ved, hvem det er, der er prostitueret. Man kender dem, man ved, hvem det er, der kommer i miljøet, og man ved, hvem der er ved at starte en karriere som prostitueret. Det varer ikke længe, efter at de har været der første gang, før man kan se, at det bliver en livsstil at være prostitueret, og det er det, vi for alt i verden må beskytte de unge under 18 år mod at blive.

De enkeltstående forhold, hvor der kan være betaling af forskellige former – det kan være et par nye sko, det kan være en ny jakke, det kan være en middag osv. – er ikke de tilfælde, hvor der ligger en social trussel for den unge, og derfor: Regeringens målsætning med forslaget her er, at vi som samfund skal påtage os den opgave at beskytte de mindreårige mod at få en tilværelse som prostituerede, og det er baggrunden for, at regeringen ikke kan støtte Venstres udvidelse af kriminaliseringen.

Jann Sjørnsen (KRF):

Justitsministerens afviste Kristeligt Folkepartis ændringsforslag til lovforslag nr. L 43 med nogle bemærkninger om, at det var vanskeligt at fastlægge en afgrænsning. Det er netop det, vi fremhæver i vores forslag, hvor vi lægger op til gennem domstolspraksis at få fastlagt grænserne for, hvornår kunderne er kriminelle.

Jeg nævner det her, fordi justitsministeren her i anden omgang jo i virkeligheden erkender, at der er afgrænsningsmæssige problemer i regeringens eget lovforslag, og derfor synes jeg

sådan set ikke, at afvisningen af Kristeligt Folkepartis forslag med argumentet om afgrænsningsproblemerne holder vand, når man hører det, som justitsministeren lige har stået og sagt her fra Folketingets talerstol.

Arne Melchior (CD):

I CD kan vi ikke indse, at der er noget problem – eller nogen gevinst vil jeg hellere sige – i dette udtryk »helt eller delvis«. Det er da klart, at når man indgår en aftale og modtager penge for disse tjenesteydelser, er man da i hvert fald delvis prostitueret. Det er så nemt at forstå, og derfor er dette ændringsforslag fra Venstre i bedste fald overflødig.

Jeg tager egentlig ordet for at henvende mig til hr. Jann Sjørnsen: Altså, det med at vogte moralen er dejligt, især når det gælder ens egen, og jeg skal ikke være den, der vil være med til at foreskrive andre moral.

Dette såkaldte »verdens ældste erhverv« – hvad jeg egentlig benægter, jeg går ud fra, at landbruget i hvert fald har været der før – har nu eksisteret i årtusinder. Jeg mener ikke, hr. Sjørnsen på nuværende tidspunkt kan udlede noget af svenske erfaringer, for vi ved jo af erfaring gennem generationer og århundreder og årtusinder, at det så finder nye veje, og så må man da overveje, om det er bedre eller måske værre.

Personlig er jeg allermest imod, at man vil foreskrive andre mennesker, hvad de skal gøre af og med deres egne kroppe, så længe de ikke dermed forstyrrer den offentlige orden eller skader andre mennesker. I så fald er det klart, at man kan sætte ind med forbud.

Jeg vil godt rejse en advarsel imod at være moralsk på andres vegne. Det bryder jeg mig ikke om.

(Kort bemærkning).

Else Marie Mortensen (S):

Et ganske kort spørgsmål til Kristeligt Folkeparti: Med det ændringsforslag, der ligger her, må jeg da undre mig. Det fremgår af betænkningen, at Kristeligt Folkeparti indstiller lovforslaget til forkastelse ved tredjebehandlingen. Det samlede lovforslag uden ændringsforslag er dog måske for 75-80 pct.s vedkommende det, Kristeligt Folkeparti giver udtryk for, at det gerne vil. Hvorfor stemmer Kristeligt Folkeparti imod det samlede lovforslag, når det stiller det efterfølgende ændringsforslag?

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Til fru Else Marie Mortensen: Jeg har under førstebehandlingen redegjort for, hvorfor Kristeligt Folkeparti vil gå imod lovforslaget som sådan. Det skyldes bl.a., at det også vedrører paragraferne i straffeloven angående løsgængeri, som vi i virkeligheden mener udtrykker samfundets forpligtelse også over for de prostituerede.

Når jeg må gå i rette med hr. Arne Melchior, skyldes det jo ikke mindst, at vi på mange områder her i samfundet griber ind i forhold til, hvad folk må og ikke må. Tænk for den sags skyld bare på fartgrænserne. Skulle man droppe fartgrænserne helt og aldeles, hvis folk bare ikke forstyrrer den offentlige orden som sådan? Det er da også et moralsk anliggende, hvis man endelig vil gå så langt som hr. Arne Melchior.

Så vil jeg sige, at vi ønsker netop at sætte fokus på de prostituerede som ofre, og vi mener, at de prostituerede er ofre, uanset om de er 18 år, de er 20 år, eller hvor gamle de i virkeligheden er.

Det, vi faktisk ønsker med vores ændringsforslag, er altså, at alle kunder skal kriminaliseres, altså ikke bare de kunder, som køber sig sex med prostituerede under 18 år.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hvis hr. Sjursen ikke har et andet eksempel, et andet sammenligningsgrundlag end det, han kom med her, så står det dårligt til for ham.

Fart dræber, må jeg sige til hr. Sjursen. Trafik er farlig også for andre end den, der bryder reglerne, den, der kører for hurtigt. Hvis farten er høj, ved vi, hvor meget det betyder for, at ulykker sker, og for, hvad ulykker medfører.

Derfor er sammenligningen aldeles intet værd, og også derfor må jeg fastholde, at der er tusindvis af udsagn fra prostituerede om, at de har det godt med det, at de har valgt det ganske frivilligt, og at de er godt stillet. Det skal vi andre ikke blande os i.

Det forekommer mig især, at Kristeligt Folkeparti vil svinge moralens faner. Det kan måske være meget hyggeligt, men de skal altså passe sig selv i den retning og ikke sætte grænser for andres moral, og det er faktisk det, der sker med Kristeligt Folkepartis forslag.

(Kort bemærkning).

Else Marie Mortensen (S):

Jeg bliver nødt til at opholde mig en lille smule ved hr. Jann Sjursens argumentation.

Præcis paragraffen om løsgængeri, § 199 i straffeloven, er den paragraf, der rent faktisk fastholder den sidste rest af kriminalisering af den individuelt prostituerede. Hvordan kan ophævelsen af denne paragraf være i modstrid med, at Kristeligt Folkeparti samtidig erklærer åbent, at det betragter alle prostituerede som ofre? Hvis det virkelig betragter dem som ofre, hvorfor så ikke afkriminalisere dem? Det kan jeg ikke få til at hænge sammen.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg synes ikke, at hr. Jann Sjursen skal stå og svinge med moralens fane helt alene. Jeg vil gerne stille mig ind under den, for jeg synes, det er et fornuftigt forslag, Kristeligt Folkeparti har stillet.

Jeg har sat mig ind i de regler, der nu er gældende i Sverige, og har den ganske enkle og måske noget banale opfattelse, at hvis der ingen er til at købe sex, så vil der heller ikke være så forfærdelig megen prostitution.

Så må jeg sige til hr. Arne Melchior, at jeg vil tro, at hos jægerne og samlerne var prostitution sikkert også et erhverv.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 uden for betænkningen af Jann Sjursen (KRF) forkastedes, idet 3 stemte for, 100 imod; 1 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 46 stemte for, 60 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Anden behandling af lovforslag nr. L 71: Forslag til lov om ændring af udlændinge-loven og lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (Ophævelse af revisionsbestemmelse, registrering af personfotografi m.v.).
Af indenrigsministeren (Thorikild Simonsen).
(Fremsat 29/10 98. Første behandling 12/11 98. Betænkning 23/2 99).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Arne Melchior (CD):

CD har i betænkningen sagt, at vi ved andenbehandlingen ville redegøre for vores stilling til dette forslag, og jeg skal af den årsag oplyse Tinget om, at CD kan støtte lovforslaget.

Jeg skal gøre opmærksom på, at vi dermed ser den borgfred, der er kommet om disse spørgsmål, opretholdt, idet foranledningen til lovforslaget jo primært er, at der var en ændringsparagraf i gældende lov om, at ministeren i indeværende samling skulle fremsætte et nyt forslag. Det har han hermed gjort.

Det er ikke, fordi vi er lige begejstrede for alle enkeltheder, men stort set holder det sig til praksis, og vi stemmer altså for og er glade ved, at dette ikke bringer hele grunddebatten om disse ting op igen. Derfor kan vi trygt stemme for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Forespørgsel nr. F 6:

Forespørgsel til sundhedsministeren:

»Hvilke konkrete initiativer agter regeringen at tage for at sikre, at sundhedsministerens løfte til Folketinget den 5. december 1996 om, at Rigshospitalets og Erhvervsfremmestyrelsens roller i Boneloc-sagen vil blive undersøgt, opfyldes, og vil der herefter finde en nyvurdering sted af, om der skal gives en passende kulancemæssig kompensation til de ramte patienter?«

Af Kirsten Jacobsen (FP), Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP) og Thorikild B. Fransgaard (FP).
(Forespørgslen anmeldt 8/10 98. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/10 98).

Begrundelse

Tom Behnke (FP):

Forespørgslen om Boneloc-skandalen blev indleveret allerede den 8. oktober 1998, men har af forskellige grunde været udsat indtil i dag. Det betyder imidlertid ikke, at forespørgslen om Boneloc-skandalen er blevet uaktuel, tværtimod.

Siden forespørgslens indlevering har ministeren sikret sig en forligstekst, der betyder, at alle hoftepatienter behandlet med Boneloc kan søge erstatning efter patientforsikringsloven, uanset om de er opereret før eller efter den 1. juli 1992.

Forligsteksten, der blev forhandlet på plads uden om Fremskridtspartiet, har dog en række mangler, som Folketinget bør rette op på, og derfor er forespørgslen opretholdt.

Ministeren valgte bevidst at holde Fremskridtspartiet uden for forhandlingerne om forligsteksten og ikke nok med det, ministeren ville end ikke tillade Fremskridtspartiet efterfølgende at tiltræde en forligstekst, som et flertal af partier havde forhandlet på plads. Det forekommer ganske provokerende, at ministeren på